

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/56/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612206247
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8612206247.5

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobcu: DENTAL Comfort, s.r.o., so sídlom kpt. Pavlíka 605/8, 089 01 Svidník, IČO: 36 500 011, zastúpeného JUDr. Jánom Jurčom, advokátom, so sídlom Štefánikova 87, 085 01 Bardejov, IČO: 35 531 835, proti žalovanému: HAMEZ, s.r.o., so sídlom Sovietskych hrdinov 460/114, 089 01 Svidník, IČO: 31 708 889, zastúpenému JUDr. Martou Maruniakovou, advokátkou, so sídlom Sovietskych hrdinov 200/33, 089 01 Svidník, IČO: 35 514 906 a JUDr. Jánom Havlátom, advokátom, so sídlom Rudnayovo nám. 1, 811 01 Bratislava, IČO: 30 816 513, o zriadenie vecného bremena s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Svidník, č.k. 3C/164/2012-396 zo dňa 17.5.2019, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie súdu prvej inštancie.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Vychádzal zo zistenia, že uznesením zo dňa 18.10.2016 súd konanie zastavil a rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania. Na základe odvolania žalobcu proti výroku o trovách konania odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania a vrátil vec na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie bolo porovnať v konaní úspech žalobcu s úspechom žalovaného v spojitosti so zavinením na zastavení konania a opätovne rozhodnúť o trovách konania. Predmetom konania bola úprava právnych vzťahov medzi vlastníkom stavby a vlastníkom príslušného pozemku, kde výsledok konania nie je dostatočne merateľný z hľadiska úspechu a neúspechu a usporiadanie vzájomných vzťahov bolo v záujme oboch sporových strán. Súd vyhovel žalobe v časti zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve cesty cez pozemok vo vlastníctve žalovaného, v časti finančnej náhrady 200,- eur ročne a v uložení povinnosti umožniť zriadenie elektrickej prípojky. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol, t.j. trom požadovaným výrokom petitu vyhovel a tri požadované výroky petitu zamietol. V rámci odvolacieho konania žalobca zmenil žalobu v požadovanom petite pod č. 4, ktorej zmenu odvolací súd pripustil tak, že žalobca sa v zmysle podania zo dňa 30.12.2015 v podstate domáhal nahradenia prejavu vôle žalovanej k súhlasu so zriadením elektrickej prípojky. Z mimosúdnej korešpondencie strán sporu bolo zrejmé, že sa vzájomne dohodli a žalovaná žiadosti žalobcu vyhovel a udelila súhlas so zriadením predmetnej elektrickej prípojky, čím v tejto časti odpadol predmet sporu, preto žalobca zobral žalobu späť a súd konanie zastavil. V zmysle právneho názoru odvolacieho súdu, späťvzatie žaloby v súvislosti s mimosúdnou dohodou nemožno pripočítať na ťarchu žiadnej z procesných strán. Teda nemožno hovoriť o zavinenom zastavení konania žalobcom a ani o spoluzavinenom zastavení konania žalovaným pre jeho správanie. Za tejto situácie, ak žalobca bol úspešný vo výroku č. I. rozsudku, z dôvodu zmeny žaloby v odvolacom konaní zaviniť zrušenie výroku II.

napadnutého rozsudku a žalovanému nemožno pripočítať spoluzavinenie zastavenia konania, je pomer úspechu a neúspechu oboch strán sporu v konaní zhruba rovnaký, preto súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

3. Proti uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a navrhol uznesenie zmeniť a žalobcovi priznať náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Namietal, že súd uviedol, že trom požadovaným výrokom vyhovel a tri požadované výroky zamietol. Pokiaľ ide o odôvodnenie uznesenia v tom, že zrejme sa vzájomne dohodli a žalovaný žiadosti žalobcu vyhovel a udelil súhlas so zriadením predmetnej elektrickej prípojky, čím v tejto časti odpadol predmet sporu a preto žalobca zobral žalobu späť a súd konanie zastavil, s týmto hodnotením žalobca vyjadril nesúhlas, preto ešte pred žiadosťou z 18.2.2016, Krajský súd v Prešove rozsudkom 9Co/39/2015 zo dňa 21.1.2016 pripustil zmenu tak, ako bol žalobcom od žalovaného žiadaný súhlas. Vo všeobecnosti platí, že súd v ktoromkoľvek štádiu konania sa pokúsi o zmierlivé, resp. mimosúdne vyriešenie sporu, čo využil žalobca a mimosúdnou cestou vyriešil spor o napojenie el. prípojky, inak dôvodnej žaloby v tejto časti, a preto predmet sporu odpadol a žalobcovi nič iné neostalo, ako zobrať žalobu späť. Po vydaní súhlasu žalovaným na zriadenie el. prípojky bola žaloba v tejto časti vzatá späť, a preto žalovaný svojim konaním zavinil, že súd konanie zastavil. V žiadnom prípade žalobca nemohol zaviniť zastavenie konania, a to ani tým, že zavinil zrušenie II. výroku napadnutého rozsudku, preto záver súdu prvej inštancie o zhruba rovnakom pomere úspechu, resp. neúspechu oboch strán sporu, je nesprávny.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

6. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

8. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

9. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že strana sporu, ktorá v konaní, spravdla v spore uspela, má zásadne právo na to, aby sa jej nahradili všetky trovy, ktoré zaplatila vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Citované ustanovenie § 255 ods. 1 CSP vyjadruje základnú zásadu uplatňujúcu sa pri náhrade trov konania. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia v ust. § 256 ods. 1 CSP. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. K zastaveniu konania môže dôjsť z rôznych procesných dôvodov (napríklad pre nezaplatenie súdneho poplatku, pre nedostatok podmienok konania, z dôvodu späťvzatia návrhu alebo žaloby a pod.). Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady trov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorá zo strán z procesného hľadiska zastavenie konania zavinila. Pojem „procesné zavinenie“ sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska a je nevyhnutné vykladať ho komplexne a extenzívne. Zásada procesnej zodpovednosti je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí sporu. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu. Prvok zavinenia môže byť aj náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nie je možné pripočítať na farchu toho, kto sa iba bránil. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté a zistené, či bola žaloby podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené.

11. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t.j. každá strana (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná.

12. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 215/2010).

13. Ak je pomer úspechu obidvoch strán zhruba rovnaký, súd rozhodne, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

14. Predmetom odvolacieho konania je rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania z dôvodu zhruba rovnakého pomeru úspechu, resp. neúspechu strán sporu v konaní.

15. Súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov konania. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Súd prvej inštancie porovnaním úspechu, resp. neúspechu žalobcu s úspechom, resp. neúspechom žalovaného, v spojitosti so zodpovednosťou na zavinení za zastavenie konania, riadiac sa právne záväzným názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom uznesení z 29.1.2019, dospel k správne záveru o rovnakom pomere úspechu, resp. neúspechu strán sporu v konaní, čo je dôvodom pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania žiadnej zo sporových strán. Čo sa týka odvolacích námietok žalobcu ohľadom zodpovednosti za zavinenie na zastavení konania, tak touto skutočnosťou sa už odvolací súd zaoberal vo svojom zrušujúcom uznesení z 29.1.2019, ktorý názor si osvojil aj súd prvej inštancie, preto nebol dôvod, aby sa odvolací súd týmito námietkami opätovne zaoberal. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 8.6.2006, I. ÚS 188/06).

16. Za daného stavu preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

17. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).